

PRZEDMIOTOWY REGULAMIN
VI WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

KIELCE
ROK SZKOLNY 2022/2023

Rozdział 1.

Informacje ogólne

- §1. Niniejszy Regulamin określa szczegółowe wymagania i umiejętności dotyczące organizacji VI Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2022/2023.
- §2. Informacje ogólne dotyczące konkursów przedmiotowych, w tym zewnętrznych podstaw prawnych (ustawowych i na poziomie przepisów wykonawczych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania), ujęte zostały w *Regulaminie ogólnym konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2022/2023*, dostępnym na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach.
- §3. Strona internetowa Kuratorium Oświaty w Kielcach jest podstawowym źródłem informacji o prawnych i organizacyjnych aspektach VI Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2022/2023 oraz miejscem zamieszczania aktualnych komunikatów dotyczących przebiegu Konkursu, w tym – wyników eliminacji na jego kolejnych etapach.
- §4. Ilekroć w niniejszym Regulaminie Przedmiotowym jest mowa o Konkursie – rozumie się przez to VI Wojewódzki Konkurs z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego.

Rozdział 2.

Cele Konkursu

- §5. Nadrzędnym celem Konkursu jest wspieranie i rozwijanie zainteresowań oraz uzdolnień uczniów, a także pogłębianie ich wiedzy i umiejętności w dziedzinie języka polskiego, w szczególności:
- 1) kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego regionu i narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji;
 - 2) rozwijanie kompetencji uczniów, w szczególności:
 - a) czytania – pojmowanego jako umiejętność rozumienia znaczeń dosłownych i przenośnych zawartych w różnych tekstach kultury oraz umiejętność świadomego i refleksyjnego odbierania, analizowania i interpretowania różnych tekstów kultury, z wykorzystaniem terminów i pojęć adekwatnych dla tych tekstów;

- b) myślenia naukowego – rozumianego jako umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych i analizowaniu historycznych i aktualnych zjawisk/ wydarzeń kulturalnych, społecznych, obyczajowych itp.;
- c) umiejętności komunikowania się w języku ojczystym, obejmującej w szczególności:
 - wypowiadanie się w mowie i w piśmie ze świadomością formy odpowiedniej do celu wypowiedzi oraz rodzaju sytuacji komunikacyjnej, na tematy związane z literaturą oraz innymi tekstami kultury, a także z własnymi zainteresowaniami;
 - posługiwanie się językiem ojczystym ze świadomością obowiązujących norm fleksyjnych, składniowych, słowotwórczych, ortograficznych i interpunkcyjnych;
- d) umiejętności docierania do informacji i korzystania z tych informacji;
- e) umiejętności uczenia się jako sposobu zaspokajania ciekawości poznawczej;
- f) kompetencji świadomości i ekspresji kulturalnej, rozumianej jako docenianie znaczenia i uczenie się twórczego wyrażania idei, doświadczeń i uczuć za pośrednictwem szeregu środków wyrazu, w szczególności literatury, sztuk teatralnych i sztuk wizualnych;
- g) kompetencji obywatelskich;
- h) krytycznego myślenia, kreatywności oraz umiejętności twórczego rozwiązywania problemów.

Rozdział 3.

Organizacja Konkursu

§6. Czas trwania poszczególnych etapów Konkursu:

- 1) Etap I (szkolny): 120 minut;
- 2) Etap II (rejonowy): 60 minut;
- 3) Etap III (wojewódzki): 60 minut.

§7. Do czasu trwania poszczególnych etapów Konkursu nie wlicza się czynności organizacyjnych.

§8. Rodzaje zadań, które będą zastosowane w arkuszach konkursowych na poszczególnych etapach:

- 1) Etap I (szkolny): zadania zamknięte i otwarte;

2) Etap II (rejonowy): test online – zadania zamknięte;

3) Etap III (wojewódzki): test online – zadania zamknięte.

§9. Ustala się następujące zasady organizacyjno-porządkowe, obowiązujące na każdym etapie Konkursu:

- 1) zabrania się wnoszenia do sal, w których odbywa się Konkurs, oraz korzystania z wszelkich pomocy, w tym: podręczników, książek oraz środków łączności (np. telefonów komórkowych);
- 2) uczniowie mogą korzystać z brudnopisów – kartek oznaczonych pieczęcią ŚCDN w Kielcach lub szkoły/ placówki, w której odbywają się eliminacje danego etapu:
 - a) po zakończeniu pracy z arkuszem konkursowym uczeń oddaje brudnopis Szkolnej Komisji Konkursowej lub Zespołowi Nadzorującemu;
 - b) treść zapisów w brudnopisie, niezależnie od ich jakości, nie podlega sprawdzaniu;
 - c) brudnopisy nie stanowią dokumentacji konkursowej w rozumieniu zapisów *Regulaminu ogólnego konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2022/2023* i nie podlegają obowiązkowi przechowywania do końca roku szkolnego 2022/2023.

Rozdział 4.

Zakres wiedzy i umiejętności na poszczególnych etapach Konkursu

§10. Zakres treści i wymagane umiejętności na wszystkich trzech etapach (szkolnym, rejonowym i wojewódzkim) wynikają z *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz.U. z 2017 r., poz. 356 ze zm.).

§11.1. Zakres wiedzy i umiejętności z obszaru kształcenia literacko-kulturowego oraz tworzenia wypowiedzi na I (szkolnym) etapie Konkursu wymaga od ucznia kompetencji w obszarach: odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji, analizy i interpretacji tekstów kultury oraz tworzenia wypowiedzi. Uczeń w szczególności:

- 1) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym, wskazuje informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte), odróżnia w tekście prawdę lub fałsz, realizm od fantastyki oraz fikcję artystyczną od rzeczywistości;
- 2) rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat oraz określa cechy charakterystyczne dla tych rodzajów;
- 3) znajduje w literaturze i w innych tekstach kultury nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych;
- 4) świadomie posługuje się terminami związanymi z cechami i tworzywem dramatu (didaskalia, tekst główny, akt, scena, dialog, monolog) oraz widowiska teatralnego (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty);
- 5) rozpoznaje cechy gatunkowe komedii i tragedii;
- 6) zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa funkcje;
- 7) rozpoznaje w tekście literackim symbol, alegorię i określa ich funkcje;
- 8) rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa) oraz wskazuje różnicę między tekstem literackim a jego adaptacją;
- 9) wypowiada się w piśmie – poprawnie pod względem językowym, interpunkcyjnym, ortograficznym, ze świadomością formy odpowiedniej do celu wypowiedzi;
- 10) identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny, reklamowy;
- 11) identyfikuje: baśń, legendę, mit, bajkę, fraszkę, balladę, wiersz; określa ich charakterystyczne cechy gatunkowe;
- 12) określa funkcję różnych elementów tekstu, używając w szczególności następujących terminów i pojęć: temat i główna myśl tekstu, nadawca i odbiorca wypowiedzi (autor, narrator, podmiot liryczny, czytelnik, słuchacz), bohater, porównanie, przenośnia, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, ożywienie, powtórzenie, wers, zwrotka (strofa), rym, rytm, wiersz (rymowany i biały), akcja, wątek, wydarzenie, morał, przesłanie utworu, poezja, proza;
- 13) rozpoznaje formy gatunkowe: zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie, dedykację;
- 14) tworzy, dbając o relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity, wymagane formą wypowiedzi elementy kompozycyjne/ graficzne), spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych:
 - a) list: oficjalny oraz prywatny (pisany z perspektywy własnej lub bohatera fikcyjnego/ literackiego/ historycznego);
 - b) opis (krajobrazu, postaci, przeżyć wewnętrznych, przedmiotu);

- c) ogłoszenie;
 - d) zaproszenie;
 - e) opowiadanie (odtwórcze, twórcze – inspirowane tekstem literackim lub/i innym tekstem kultury), w tym – opowiadanie z dialogiem;
 - f) rozprawka i inny tekst o charakterze argumentacyjnym (np.: recenzja, list otwarty, głos w dyskusji, przemówienie, charakterystyka wymagająca uzasadnienia stanowiska wobec bohatera);
 - g) sprawozdanie;
 - h) wywiad;
 - i) charakterystyka;
- 15) zna zasady budowania akapitów; tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych;
 - 16) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
 - 17) wykorzystuje znajomość zasad formułowania tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych;
 - 18) odróżnia przykład od argumentu, rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji;
 - 19) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
 - 20) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;
2. Praca pisemna ucznia (zadanie rozszerzonej odpowiedzi – wypracowanie) będzie oceniana według następujących kryteriów:
- 1) realizacja tematu wypowiedzi (zgodność z sugerowaną formą, ujęcie wszystkich kluczowych elementów tematu wskazanych w poleceniu, zgodność z tematem);
 - 2) elementy retoryczne w wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym lub elementy twórcze w wypowiedzi o twórczym charakterze (w zależności od wybranego przez ucznia tematu);
 - 3) wartości merytoryczne pracy;
 - 4) kompozycja pracy;
 - 5) styl pracy;
 - 6) poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna;

7) oryginalność ujęcia tematu;

8) estetyka pracy.

3. W zakresie wymagań z kształcenia językowego na I (szkolnym) etapie Konkursu uczeń:

- 1) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik), tworzy wykres zdania pojedynczego;
- 2) rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte, równoważniki zdań i rozumie ich funkcje;
- 3) przekształca zdania pojedyncze w równoważniki zdań i odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu;
- 4) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła) i wskazuje różnice między nimi;
- 5) rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; oddziela temat fleksyjny od końcówki;
- 6) rozpoznaje części mowy odmienne i nieodmienne (ich podstawowe kategorie fleksyjne i funkcje w zdaniu), stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;
- 7) odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to, konstrukcje z „się”, rozumie ich funkcję w wypowiedzeniu;
- 8) odróżnia i poprawnie zapisuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym zdania i równoważniki zdań;
- 9) rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach;
- 10) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, w tym w razie potrzeby wykorzystuje wiedzę o:
 - a) wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych;
 - b) zapisie „nie” z rzeczownikami, przymiotnikami i czasownikami;
 - c) sposobach pisania nazw własnych i nazw pospolitych;
- 11) rozpoznaje zdania złożone, przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu, tworzy wykres zdania złożonego;
- 12) rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny;

13)poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, przecinek, znak zapytania, cudzysłów, dwukropek, nawias, znak wykrzyknika.

4.W zakresie poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej źródłami odniesienia na I (szkolnym) etapie Konkursu są:

1) *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN* pod red. Andrzeja Markowskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004;

1) *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji* pod red. Edwarda Polańskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.

§12.1. Zakres wiedzy i umiejętności z obszaru kształcenia literacko-kulturowego na II (rejonowym) etapie Konkursu wymaga od ucznia kompetencji w obszarach odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji oraz analizy i interpretacji tekstów kultury. Uczeń w szczególności:

1) rozróżnia gatunki epiki, w tym: opowiadanie i powieść (i ich odmiany, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy), nowelę, dziennik, pamiętnik;

2) określa cechy charakterystyczne pieśni, trenu; przypisuje podany utwór do odpowiedniego gatunku;

3) rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, apostrofę i określa ich funkcje;

4) rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcje w tekście;

5) zna i rozpoznaje w tekście zdrobnienie i zgrubienie;

6) świadomie posługuje się terminami związanymi z cechami i tworzywem przekazów audiowizualnych (film, program telewizyjny, program informacyjny, program rozrywkowy, obraz, dźwięk, scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska);

7) określa funkcję różnych elementów pieśni i piosenki patriotycznej.

2. W zakresie wymagań z kształcenia językowego na II (rejonowym) etapie Konkursu uczeń:

1) rozpoznaje typy wypowiedzi: zdania złożone (współrzędnie i podrzędnie) i rozumie ich funkcje, rozpoznaje wykresy tych wypowiedzi;

2) rozpoznaje typy związków wyrazów w zdaniu (związek zgody, rzędu i przynależności);

3) rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny, rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej;

4) w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant (wskazuje rodzaje formantów i ich funkcje w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym), rozumie

realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń;

5) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy;

6) rozróżnia synonimy i antonimy;

7) poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, używa ich we właściwych kontekstach;

8) zna podstawowe pojęcia z fonetyki (głoska, litera, sylaba, akcent), rozumie i stosuje reguły akcentowania wyrazów, w tym zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu;

9) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, w tym w razie potrzeby wykorzystuje wiedzę o różnicach w wymowie i pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.

3. Zakres wiedzy i umiejętności na II (rejonowym) etapie Konkursu obejmuje również wymagania opisane w §11. niniejszego *Regulaminu*.

§13.1. Na III (wojewódzkim) etapie Konkursu, w zakresie kształcenia literackiego i kulturowego, w tym odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji oraz analizy i interpretacji tekstów kultury, uczeń:

1) określa cechy charakterystyczne sonetu;

2) rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy;

3) rozpoznaje cechy charakterystyczne epopei;

4) rozpoznaje w tekście literackim: porównanie homeryckie, inwokację, anaforę i określa ich funkcje;

5) dostrzega różnice między literaturą piękną a naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa;

6) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;

7) określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;

8) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji;

9) wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze;

10) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np.: biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.

2. W zakresie wymagań z kształcenia językowego na III (wojewódzkim) etapie Konkursu uczeń:

- 1) odróżnia typy wypowiedzi: zdania złożone (współrzędnie i podrzędnie) i rozumie ich funkcje, rozpoznaje wykresy tych wypowiedzi;
- 2) rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone i rozumie ich funkcje, rozpoznaje wykresy tych wypowiedzi;
- 3) rozumie konstrukcję strony biernej i czynnej czasownika, przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej oraz odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi;
- 4) rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany;
- 5) poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;
- 6) zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje w tekście;

3. Zakres wiedzy i umiejętności na III (wojewódzkim) etapie Konkursu obejmuje również wymagania opisane w §11. oraz w §12. niniejszego *Regulaminu*.

Rozdział 5.

Wykaz literatury obowiązującej uczniów

§14.1. Podstawowym źródłem informacji dla uczniów przystępujących do Konkursu są podręczniki szkolne do języka polskiego (kl. IV–VIII) dopuszczone do użytku szkolnego.

2. Wskazane jest, aby uczeń podczas przygotowania się do kolejnych etapów Konkursu korzystał z materiałów (teksty literackie, opracowania) zamieszczonych na portalu Wolne Lektury. Rekomenduje się także korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

§15.1. Na I (szkolnym) etapie Konkursu uczeń powinien znać następujące lektury:

- 1) Biblia: stworzenie świata i człowieka oraz opowieści ewangeliczne: o siewcy, o talentach, o pannach roztropnych, o miłosiernym Samarytaninie;
- 2) wybrane mity greckie: o powstaniu świata, o Prometeuszu, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Dedalu i Ikarze, o Heraklesie, o Tezeuszu i Ariadnie, o Orfeuszu i Eurydyce;
- 3) wybrane podania i legendy polskie, w tym: o Lechu, Piaście, Kraku i Wandzie;
- 4) Bolesław Leśmian, *Klechdy sezamowe*;

- 5) wybrane baśnie polskie i europejskie, w tym: Charles Perrault, *Kopciuszek*, Aleksander Puszkina, *O rybaku i złotej rybce*;
 - 6) Carlo Collodi, *Pinokio*;
 - 7) wybrane bajki, w tym Ignacego Krasickiego;
 - 8) wybrane fraszki, w tym Jana Kochanowskiego, Jana Sztaudyngera;
 - 9) Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona*, *Śmierć Pułkownika*;
 - 10) Adam Mickiewicz, *Pani Twardowska*, *Powrót taty*, *Świtezianka*;
 - 11) Adam Mickiewicz, *Dziady cz. II*;
 - 12) Juliusz Słowacki, *Balladyna*;
 - 13) Aleksander Fredro, *Zemsta*;
 - 14) Juliusz Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny*;
 - 15) Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*;
 - 16) Olaf Fritzsche, *Skarb Troi*;
 - 17) wiersze poetów wskazanych dla klas IV–VI w podstawie programowej z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej... (Dz.U. z 2017 r., poz. 356 ze zm.): Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Anny Kamieńskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne.
2. Na II (rejonowym) etapie Konkursu uczeń powinien znać teksty literackie wymagane na I etapie, a ponadto następujące lektury:
- 1) Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*;
 - 2) Jan Kochanowski, treny: I, V, VII i VIII;
 - 3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni;
 - 4) Bolesław Prus, *Katarynka*;
 - 5) Henryk Sienkiewicz, *Janko Muzykant*;
 - 6) Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*;
 - 7) René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek* (wybór opowiadań);
 - 8) Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*;
 - 9) John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*;
 - 10) Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*;

- 11) Marcin Kozioł, *Skrzynia Władcy Piorunów*;
 - 12) Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego* (fr.);
 - 13) Nicolas Sparks, *Jesienna miłość*;
 - 14) Stanisław Lem, *Jak ocalał świat, Maszyna Trurla, Wielkie lanie* (z tomu *Cyberiada*);
 - 15) wiersze poetów wskazanych dla klas VII–VIII w podstawie programowej z *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej...* (Dz.U. z 2017 r., poz. 356 ze zm.): Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Stanisława Barańczaka, Cypriana Kamila Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Jarosława Marka Rymkiewicza, Wisławy Szymborskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta, fraszki Jana Sztudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca oraz wybrane pieśni i piosenki patriotyczne.
3. Na III (wojewódzkim) etapie Konkursu uczeń powinien znać teksty literackie z I (szkolnego) i II (rejonowego) etapu Konkursu, a ponadto następujące lektury:
- 1) Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz*;
 - 2) Adam Mickiewicz, wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie*, w tym *Stepy akermzańskie*;
 - 3) Henryk Sienkiewicz, *Latarnik, Quo vadis*;
 - 4) Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*;
 - 5) Ignacy Krasicki, *Żona modna*;
 - 6) Stefan Żeromski, *Syzyfowe prace*;
 - 7) Sławomir Mrożek, *Artysta*;
 - 8) Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż);
 - 9) wiersze poetów wskazanych w podstawie programowej z *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej...* (Dz.U. z 2017 r., poz. 356 ze zm.), obowiązujące na I i II etapie Konkursu.

Rozdział 6.

Wykaz literatury stanowiącej pomoc dla nauczycieli

§16. Pomoc dla nauczyciela przygotowującego ucznia do Konkursu mogą stanowić następujące publikacje:

- 1) Drygalski Z., Rozmiarek J., *Listy i pisma użytkowe. 500 gotowych wzorów*. Warszawa: Wydawnictwo Książka i Wiedza, 2003, 2005;
- 2) Kopaliński W., *Słownik mitów i tradycji kultury*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza RYTM, 2003 (lub inne wydania);
- 3) Maćkiewicz J., *Jak dobrze pisać. Od myśli do tekstu*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010 i późn.;
- 4) Nagajowa M., *Sztuka dobrego pisanie i mówienia*. Warszawa: Wydawnictwo Oświata, 2003;
- 5) *Poprawnie po polsku. Poradnik językowy PWN*, wybór i opr. A. Kubiak-Sokół. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2007.
- 6) *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, pod red. E. Bańkowskiej, A. Mikołajczuk. Warszawa: Wydawnictwo Książka i Wiedza, 2003;
- 7) Szymanek K., *Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2001 i późn.;
- 8) Zbróg P., *Wojna o kształcenie językowe. Praktyczny model*. Kielce: Mac Edukacja, 2005 i późn.;
- 9) Zgółkowie H. i. T., *Językowy savoir-vivre. Praktyczny poradnik posługiwania się polszczyzną w sytuacjach oficjalnych i towarzyskich*. Warszawa: Wydawnictwo Książka i Wiedza, 2004.